

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
amdg.eu → nastava → FTI

Kralj – raskajani grješnik

Srce raskajano (Ps 51)

Dm A Dm G A F Dm G A

The musical score is written on a single staff in 4/4 time, featuring a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody consists of the following notes: D4 (half), E4 (half), F4 (quarter), G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half), C4 (half). The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. Above the staff, the chords Dm, A, Dm, G, A, F, Dm, G, and A are indicated for each measure.

Sr - ce ras-ka-ja-no po - niz - no, Bo - že, ne-ćeš pre - zre - ti.

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom od 8:15 i srijedom od 10:15,
Dvorana Kolvenbach (P14)

Biblijska egzegeza:

Poučne knjige Staroga zavjeta

**Psalmi i Mudrosne knjige –
Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a
zimski semestar ak. g. 2026./27., Niko Bilić SJ**

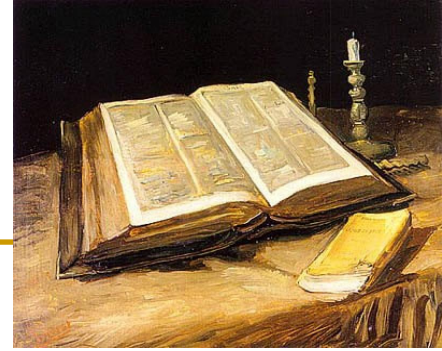
amdg.eu → nastava → FTI

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
amdg.eu → nastava → FTI

Kralj – raskajani grješnik

Grieh i obraćenje
u Psalmu 51

Govor Bogu – molitva

- govor Bogu nakon grijeha (usp. Post 3,10; 4,9):
 - Adam i Kain
 - Izravno obraćanje u Ps 51,3.12.16[2x].19:
- “Bože” אלהים *'elohîm*
 - Ne “Jahve”
 - Samo v5.7 bez “ti”
- “Gospodine” אדני *'adonaj* (v17)
- Smiluj mi se (חנן v3) – početak
 - Zaziv Milostivom (חנן Izl 34,6)

Podjela teksta

- Pripovjedni uvod (Ps 51,1s)
+ 2 dijela: Ps 51,3-11.12-21;
- Tek u v12 ponovno “Bože!”
 - “Čisto srce stvori mi” (v12) – 2. dio
 - Vrhunac (v16):
- “Bože” 2x + “spasitelj”
 - Biografska bilješka 51,2:
- Natan Davidu nakon grijeha

Povijest

■ Izvještaj u 2 Sam 11,2.15:

- David predvečer ustaje (11,2)
- “montira” ubojstvo (v15)
- Bog nema pristupa sve do 11,27

■ Natan u 2 Sam 12,9:

■ “Ubio si, uzeo ženu” (12,9)

- Preljub i ubojstvo

■ “sagriješio sam” (v13)

- Reakcija u 2 Sam 12,16-18:

■ Molitva (v16); post (v17); sedam dana (v18)

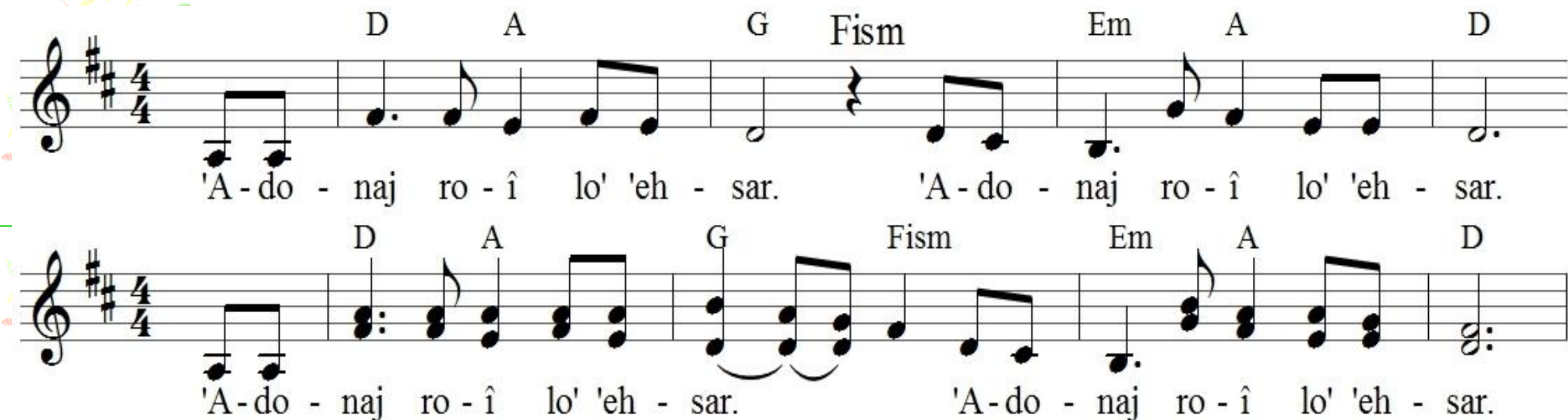
David – molitelj

- **Klanjanje u Domu (2 Sam 12,20)**
 - **Grieh protiv čovjeka**
- **U susret Bogu (usp. Jakov u Post 32.33)**
 - Drugi dio sve dijalog (Ps 51,12-21)
 - Nemirna savjest – škola molitve
 - **Osjećaj zaprljanosti u v4.9; u v3.11:**
- **2x “operi”, “očisti” (v4.9); “izbriši” (v3.11)**
- **“bjelina” koju Bog daje (v9 usp. Iz 1,18)**
 - **Zapriječen put, zastrt pogled (v5b):**
- **Grieh stalno preda mnom (v5)**

יהוה רעי לא אחסר (Ps 23)

[adonaj ro'i lo ehsar]

The image displays a musical score for Psalm 23, featuring two staves of music in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody is written on a treble clef. Above the notes, the Hebrew lyrics are written, and below the notes, the English lyrics are provided. Chord symbols (D, A, G, Fism, Em, A, D) are placed above the notes to indicate the harmonic structure. The first staff contains the first line of the melody, and the second staff contains the second line. The lyrics are: 'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar.

D A G Fism Em A D

'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar.

D A G Fism Em A D

'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A - do - naj ro - î lo' 'eh - sar.

**Gospodin je pastir moj
ni u čem ja ne oskudijevam**

Negativna apsolutizacija

- ❑ Od kada grješnost (Ps 51,7)?
- Od početka: začet i rođen grešan (v7)
 - ❑ Univerzalno zlo: bezakonje, krivica, grijeh (usp. Iz 34,7),
zlo – *koliko puta?*
 - ❑ רע *ra* ‘ “zlo” (v6)
 - ❑ חטא *hata* ‘ “griješiti” (v4-7.9.11.15 = 7x)
 - ❑ פשע *peša* ‘ “prijestup” (v3.5.15)
 - ❑ עון *‘avôn* “krivnja” (v4.7.11)
 - ❑ = 14x ukupno
- Bog (od)nosi = **oprašta** (Izl 34,7)

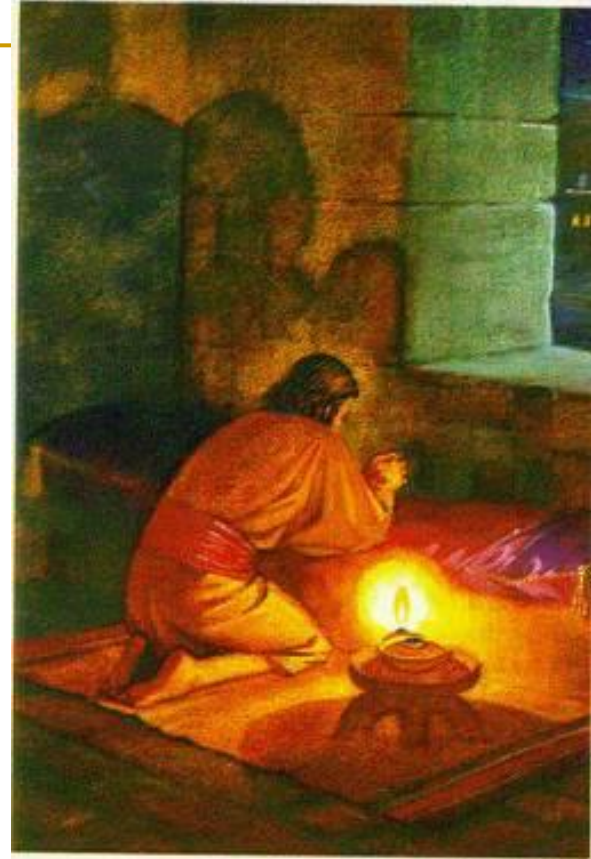
Potpuna grješnost

- ❑ Slomljenost u Ps 51,10:
- Emocija: žalost i tuga
- “kosti” – “ti si satrao”
 - ❑ Božje lice u v11.13:
- Bog gleda grijeh (11 „Odvрати lice...” usp. 5b)
- David odbačen (13 „Ne odbaci me...!”)
 - ❑ Središnji problem u v16:
- “(prolivena) krv” (v16 usp. Post 4)

Oproštenje je preokret

- *Pozitivna apsolutizacija u Ps 51,11.15:*
- **Brisanje sve krivice (v11),**
- **Obraćanje grješnika (v15):**
 - “Učit ću prijestupnike”
 - “Tebi će se obraćati/vraćati”
 - Univerzalni dinamizam
- **Bogoslužje u v18.21 (חֶפֶץ *hafes* užitak usp. Ps 1,2)**
- *Ne mile ti se (v18)*
- **Opet će ti biti *mile* (v21)**

Snaga Božja

- *Odakle čisto srce (Ps 51,12)?*
- **čisto srce Bog stvara**
 - **ברא** *bará'* – kao za nebo i zemlju (Post 1)
 - *David će progovoriti (Ps 51,17)*
- **Grješnost = nijemost**
- **Govor: „hvala“ = תהלה *t^ehillâ*, psalam**
- **Jezik će klicati (16)**
 - *Mjera smilovanja u v3:*
- **“*milosrđe*” (v3a) = “vječna je *ljubav* njegova” (Ps 118; 136)**
- **= *חסד* *hésed* “privrženost, povezanost” (usp. Izl 34,6)**

Sveobuhvatno Božje milosrđe

- “veliko **smilovanje**” (3b)
- רַחֲמִים *raḥamim* “suosjećajna majčinska utroba” (usp. Izl 34,6)
 - **Otvoren pogled u v20s:**
- Razoren grad – drugo vrijeme (v20)
- Žrtve u Hramu (21)
 - **Duh u središtu psalma** (רוּחַ *rúah* (v12s.14):
- Postojan (v12), spreman (v14);
- Svet (v13) – tvoj Duh (v13)
 - **Produhovljene žrtve:** srce *ponizno* (דָּכָה 19)
- = *kosti satrvane* (דָּכָה 10); duh i srce *razbijeni* (19)

